

Акушерське насильство — хибний термін*

Frank A. Chervenak,¹ Renee McLeod-Sordjan,² Susan L. Pollet,¹ Monique De Four Jones,³ Mollie R. Gordon,⁴ Adriann Combs,⁵ Eran Bornstein,¹ Dawnette Lewis,⁶ Adi Katz,¹ Ashley Warman,⁷ Amos Grünebaum¹

¹ Кафедра акушерства та гінекології Школи Медицини Дональда і Барбари Цукер в Хофстрі/Нортвелл, лікарня Ленокс Хілл, м. Нью-Йорк, США

² Відділення загальної медицини Школи Медицини Дональда і Барбари Цукер в Хофстрі/Нортвелл, Школа медсестер і асистентів Хофстри в Нортвелл Хелс, м. Нью-Йорк, США

³ Відділення акушерства і гінекології Школи Медицини Дональда і Барбари Цукер в Хофстрі/Нортвелл, Єврейська лікарня Лонг-Айленда, Мангассет, м. Нью-Йорк, США

⁴ Медичний коледж Бейлора, м. Х'юстон, Техас, США

⁵ Відділення акушерства і гінекології, Школи Медицини Дональда і Барбари Цукер в Хофстрі/Нортвелл, лікарня Університету Норт Шор, Мангассет, Нью-Йорк, США

⁶ Відділення акушерства і гінекології Школи Медицини Дональда і Барбари Цукер в Хофстрі/Нортвелл, лікарня Університету Саус Шор, Бей Шор, Нью-Йорк, США

⁷ Відділення медичної етики Департаменту медицини лікарні Ленокс Хілл, Нью-Йорк, США

Резюме

Термін «акушерське насильство» використовується в законодавчій термінології декількох країн для захисту жінок від насильства та зловживань під час вагітності та пологів. Згодом його значення було розширено так, щоб він охоплював спектр акушерських процедур, таких як індукція пологів, епізіотомія та кесарів розтин. Після цього цей термін почали використовувати і в рецензованій літературі. Термін «акушерське насильство» може сприйматися як доволі сильний та емоційно заряджений, що може призводити до непорозумінь або хибних уявлень. Його можуть інтерпретувати як натяк на навмисний акт насильства з боку медичних працівників, в той час коли їхні дії можуть бути наслідком системних проблем, недостатньої підготовки персоналу чи непорозумінь, а не умисного насильства. «Зневажливе/аб'юзивне поводження»* — це більш широкий термін, який може охоплювати ширший діапазон моделей поведінки та дій. Термін «насильство» зазвичай означає навмисне застосування фізичної сили з метою заподіяння шкоди, травми або збитків іншій особі (наприклад, фізичний напад, домашнє насильство, вуличні бійки або акти тероризму), тоді як «зневажливе/аб'юзивне поводження» є більш загальним терміном і стосується зловживання, заподіяння шкоди або надмірного контролю що здійснюються щодо іншої особи (зокрема — медичні процедури без згоди пацієнта, вербальні образи, неповага, дискримінація та стигматизація або зневага, недогляд — лише кілька прикладів, цей список можна продовжити).

Бувають випадки, коли непрофесійний персонал вчиняє зневажливе/аб'юзивне поводження щодо вагітних пацієнток, але оскільки метою акушерства є здоров'я та благополуччя вагітної й дитини, порушення прав акушерських пацієнток ніколи не повинне бути запланованою/навмисною складовою професійної акушерської допомоги. У дискурсі необхідно виходити за межі терміну «акушерське насильство», і в той же час визнавати та долати структурні виміри аб'юзивних акушерських практик. Подібно до цього, ми не використовуємо термін «психіатричне насильство» щодо коректно застосованих професійних процедур у психіатрії, таких як електрошокова терапія, або термін «нейрохірургічне насильство», коли свердять трепанаційний отвір. Зберігається потреба підвищувати обізнаність щодо потенційного зневажливого/аб'юзивного поводження з акушерськими пацієнтками в контексті насильства щодо жінок загалом. Використання терміну «зневажливе/аб'юзивне поводження в медицині» замість більш вузького терміну «акушерське насильство» є доречнішим і застосовним до всіх спеціальностей у випадках непрофесійних зловживань та неприпустимого поводження, зокрема упередженої допомоги, недогляду, емоційного (вербального) насильства або фізичного насильства, включно з виконанням процедур, які є непотрібними, не показаними або здійснюються без інформованої згоди пацієнта. Медичні працівники повинні сприяти наданню неупередженої, шанобливої та пацієнт-орієнтованої професійної допомоги; забезпечувати етичні рамки для всього персоналу охорони здоров'я; працювати над системними змінами, щоб запобігати будь-якому неприпустимому поводженню чи зловживанням у нашій спеціальності.

Ключові слова: зневажливе поводження, аб'юз в охороні здоров'я, анестезія, кесарів розтин, етика, епідуральна анестезія/аналгезія, епізіотомія, індукція пологів, неналежне поводження, акушерський расизм, акушерське насильство, знеболення, вагінальне обстеження, професіоналізм, професійна практика, насильство.

* У цьому матеріалі термін оригіналу «mistreatment», що може означати «неналежний», вживається в етико-організаційному значенні (неповага/зловживання/дискримінація/допомога без згоди тощо) і не є кримінально-правовою кваліфікацією «неналежного виконання професійних обов'язків медичним працівником» за Кримінальним Кодексом України (прим. ред.)

* Надруковано вперше в American Journal of Obstetrics & Gynecology, March 2024, S1138–S1145

<https://doi.org/10.1016/j.jajog.2023.10.003>

